

ные изменения, структурная политика, эффективная структура экономики

FEATURE OF THE NATIONAL ECONOMY AND REALIZATION OF PUBLIC STRUCTURAL POLICY IN UKRAINE

K. V. Nakonechna

Abstract. *Problems of formation of effective structural policies are considered. Analysis of the economic structure of Ukraine and main economic indicators has held, and the main directions of improving of structural policies, to make recommendations of enhancing the efficiency of the economic structure of the country and its regions defined. Methods: systematic method, factor analysis, a method of statistical comparisons and generalizations, statistical yearbooks. The essence of the concept of economic structure has been highlighted, the notion of an effective structure of the economy has been determined; the leading role of the state in balancing of all sectors has been indicated key performance criteria for the structure of the economy has been characterized. Basic tools of structural policy have been specified. The algorithm of structural policy in Ukraine has been proposed. Main factors of influence on formation of modern economic structure of the country have been listed. A target-oriented approach as the main method of structural policy has been proposed.*

Keywords: *structure of the economy of the country, structural changes, structural policy, effective structure of the economy*

УДК 338.43

УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ РОЗРАХУНКІВ ІЗ ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА КООПЕРАТИВНИХ ЗАСАДАХ

О. О. ОДНОШЕВНА, кандидат економічних наук,
старший викладач кафедри обліку, аудиту та управління
фінансово-економічною безпекою

Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

Анотація. *Розвиток кооперативних відносин, як у нашій країні, так і за кордоном, набуває дедалі більшої популярності. Оскільки налагодження системи обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками в кооперативах є невід'ємною складовою їх ефективною та безперебійною діяльністю, процес дослідження й удосконалення даної сфери обліку є актуальною темою і потребує глибшого вивчення. Мета дослідження полягає в аналізі управлінських аспектів обліку розрахунків із постачаль-*

© О. О. Одношевна, 2016

никами та підрядниками на кооперативних засадах, а також розробці рекомендацій щодо забезпечення підвищення ефективності та оптимізації їх здійснення.

Для розв'язання поставлених задач було використано такі методи: порівняння (під час дослідження економічної сутності розрахунків із постачальниками та підрядниками); спостереження (при дослідженні управління кредиторською заборгованістю); аналіз (аналіз сучасних тенденцій управління кредиторською заборгованістю в розрізі розрахунків із постачальниками й підрядниками та пошук шляхів їх оптимізації).

Наукова новизна одержаних результатів полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій з удосконалення процесу обліку розрахунків із постачальниками й підрядниками.

Удосконалення управлінського аспекту розрахунків з постачальниками та підрядниками на засадах кооперації дасть змогу розширити перспективи їх подальшого розвитку як складової поліпшення вітчизняної економіки.

Ключові слова: управлінський аспект; постачальники; підрядники; облік; кооператив; оптимізація; підприємство

Актуальність. Взаємини між постачальниками і підрядниками в кооперативах набувають дедалі більшого розвитку та будуються на основі господарських договорів купівлі-продажу продукції (товарів) та інших договорів на виконання робіт, надання послуг, в яких відображені зобов'язання покупця (замовника) здійснити оплату за відвантажену йому продукцію, виконані роботи та надані послуги, за договірною вартістю. До істотних умов, які в обов'язковому порядку зобов'язані погодити сторони, належать: предмет договору, ціна та строк дії договору, оскільки ці умови договору є необхідними у разі виникнення та розгляду суперечок у претензійно-позовному порядку.

Постачальники, відповідно до договору купівлі-продажу та інших договорів, можуть здійснювати розрахунки шляхом попередньої оплати купованої продукції, виконуваних робіт і надаваних послуг. Передача продукції постачальником покупцю повинна бути документально підтверджена, щоб уникнути непорозумінь, які можуть виникнути під час і розрахунків. Отже, налагоджений процес розрахунків із постачальниками та підрядниками в кооперативах – це багатогранне питання, яке потребує детального розгляду та аналізу, а вдосконалення їх управлінського аспекту є актуальною тематикою на сьогодні.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Сучасний етап розвитку економіки України характеризується структуруванням організаційних форм господарювання в аграрному секторі. Останніми роками різко зменшилася частка державних підприємств, відповідно, зросла доля приватних, акціонерних, пайових та інших підприємств; серед яких особливе місце займають великі корпорації. Дещо скоротилася загальна кількість фермерських господарств, особливо малих і середніх. У структурі вироб-

леної продукції значно зросла частка продукції особистих селянських господарств, які мають значні труднощі з технічним забезпеченням виробництва та переробки продукції, засобами її транспортування та зберігання і, особливо, зі збутом виробленої продукції.

Багато вчених-аграрників та економістів пов'язують подальший розвиток таких господарств із підвищенням товарності виробництва. З цією метою, розробляються різноманітні заходи, серед яких особливе місце організатори сільськогосподарського виробництва, практики та вчені-економісти відводять створенню, розвитку й всебічній підтримці сільськогосподарських кооперативів. Розроблюється відповідна законодавча база та нормативне забезпечення їх подальшого розвитку. Під час дослідження даної тематики було виявлено, що багато вітчизняних вчених та науковців приділили їй значну увагу, зокрема В. Я. Плаксієнко, Т. Г. Камінська, Л. О. Мармуль, Г. Є. Павлова, М. І. Гордієнко, С. В. Скрипник, які у своїх працях досконало та всебічно висвітлили більшість головних аспектів стосовно обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками. Проте, вважаємо, що дана проблематика потребує подальшого дослідження й пошуку шляхів її вдосконалення.

Мета дослідження – всебічне висвітлення управлінського аспекту розрахунків із постачальниками та підрядниками на засадах кооперації, розробка шляхів удосконалення даного облікового процесу та оптимізації кредиторської заборгованості кооперативу.

Матеріали і методи дослідження. Для розв'язання поставлених задач в роботі було використано такі методи: порівняння (під час дослідження економічної сутності розрахунків із постачальниками та підрядниками); спостереження (при дослідженні управління кредиторською заборгованістю); аналіз (аналіз сучасних тенденцій управління кредиторською заборгованістю в розрізі розрахунків із постачальниками й підрядниками та пошук шляхів їх оптимізації).

Результати дослідження та їх обговорення. У ринкових умовах ефективне функціонування підприємств сільського господарства забезпечує їх активна поведінка на аграрному ринку на основі концепції агромаркетингового управління – цілеспрямованої творчої діяльності з передбачення, планування й задоволення попиту споживачів на продукцію і послуги у сфері сільськогосподарського виробництва через обмін. Особливо це проявляється в аграрних формуваннях, що обслуговують процеси постачання, виробництва, переробки, зберігання й збуту продукції, у тому числі в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах.

Економічні принципи функціонування сільськогосподарського кооперативу, як суб'єкта підприємництва, відрізняються від принципів діяльності інших підприємств аграрного сектору тим, що метою їх діяльності є не отримання прибутку, а мінімізація витрат і збільшення доходів його членів. За допомогою кооперативів розширюються можливості товаровиробників у доступі до матеріально-технічних ресурсів та виробничих послуг, стабільних ефективних каналів реалізації своєї продукції. Завдяки кооперації, можна впроваджувати прогресивні технології та використо-

увати високопрофесійний управлінський персонал.

Нині розширюється сфера діяльності управлінського обліку в аспекті управління розрахунками з постачальниками та підрядниками, який забезпечує управління кредиторською заборгованістю. Особливо це проявляється в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах, де його предметом є як витрати, так і доходи кооперативу та його членів. Це важливо враховувати під час побудови обліку в обслуговуючих кооперативах, адже основні резерви зниження витрат і збільшення доходів його членів – у сфері надання маркетингових і агросервісних послуг.

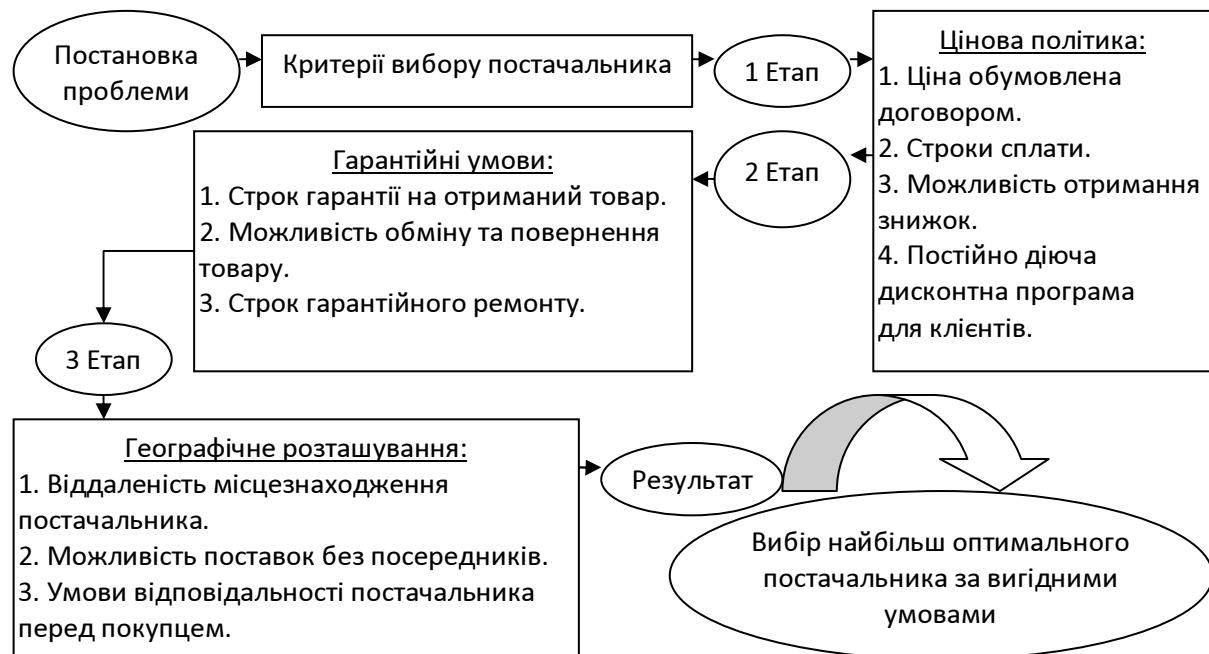
Характерною особливістю обліку в обслуговуючих кооперативах є розрахунки з постачальниками та підрядниками в контексті розрахунків за надані послуги не лише із зовнішніми клієнтами, а й із внутрішніми – членами кооперативу. Облікова і маркетингова служби використовуються як посередники в обміні товарами між членами кооперативу і зовнішнім середовищем, що диктує й особливі підходи до організації обліку розрахунків за товари і надані послуги членам кооперативу.

Розрахунки з постачальниками і виконавцями в кооперативах здійснюють, зазвичай, у безготівковій формі, але можливі як і з каси готівкою, (отриманої з каси обслуговуючого банку), так і з виручки від реалізації товарів, продукції (робіт і послуг) кооперативу. Всі операції, пов'язані з розрахунками сільськогосподарського кооперативу з постачальниками та підрядниками за придбані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи або надані послуги, знаходять відображення на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» незалежно від того, одночасно або заздалегідь було здійснено оплату пред'явлених рахунків. Рахунок 63 має такі субрахунки: 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»; 632 «Розрахунки з іноземними постачальниками». На рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» відображуються розрахунки з підприємствами, організаціями і фізичними особами за отримані товарно-матеріальні цінності, проведені (виконані) роботи й надані послуги, серед іншого надання електроенергії, газу, пару, води тощо, а також із доставки або переробки сировини. На цьому рахунку здійснюють також розрахунки з підприємствами транспорту і зв'язку за отримані послуги з перевезень, у тому числі розрахунки за недоборами і переборами тарифу (фрахту), а також розрахунки за всі види послуг зв'язку.

Для досконалого ведення фінансово-господарської діяльності в кооперативах важливе значення має управлінський аспект розрахунків із постачальниками й підрядниками підприємства. Проте, зазначимо, що вибір оптимального постачальника складний та багатогранний процес, який включає ряд передумов та елементів. Для прийняття оптимального рішення пропонуємо алгоритм вибору найоптимальнішого постачальника (див. рисунок).

Умови вибору постачальників можуть бути доповнені й іншими специфічними для конкретного підприємства критеріями. Якщо постачальників багато, вибір найбільш придатного з них повинен здійснюватися за найсуттєвішими критеріями. Здійснення детального аналізу процесу

обліку розрахунків із постачальниками та підрядниками в розрізі управлінського аспекту дасть змогу членам кооперативного об'єднання максимально налагодити фінансово-економічну діяльність, залучити значну кількість вигідних партнерів, що, у свою чергу, впливатиме та максимізацію прибутку кооперативу.

Запропонований алгоритм вибору оптимального постачальника в розрізі управлінського аспекту

Висновки і перспективи. Детальний аналіз обліку в кооперативах в розрізі управлінського аспекту розрахунків із постачальниками та підрядниками дає можливість всебічно оцінити, як саме слід працювати членам обслуговуючих кооперативів задля максимізації прибутку. Зокрема, у статті висвітлено алгоритм вибору найбільш вигідного постачальника з урахуванням таких головних передумов, як цінова політика, гарантійні умови та його географічне розташування. Дані категорії включають в себе додатковий перелік передумов, які відіграють роль основи для правильного прийняття управлінського рішення, яке надалі впливатиме на розвиток діяльності обслуговуючих кооперативів.

Список літератури

1. Баран С. В. Створення системи підтримки прийняття рішень на основі економіко-математичної моделі вибору постачальників ресурсів для гірничовидобувних підприємств / С. В. Баран // Економіка: проблеми теорії та практики. Збірник наукових праць. – 2004. – № 193. – С. 1307–1316.
2. Бухгалтерський облік у виробничих та агросервісних кооперативах / [В. Я. Плаксієнко, Л. О. Мармуль, Т. Г. Камінська та ін.]. – К. : ISBN, 2014. – 506 с.
3. Демченко Я. М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / Я. М. Демченко, В. М. Прохорова //

Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2014. – С. 96–108.

4. Канцедал Н. А. Врегулювання розрахункових відносин між суб'єктами аграрного сектору економіки / Н. А. Канцедал // Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу. Збірник наукових праць. Вип. 1. – Полтава : ПДАА. – 2004. – С. 15–19.

5. Лангазова В. В. Теоретичні засади організації облікового процесу в сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах / В. В. Лангазова // Науковий вісник НАУ. – 2002. – № 51. – С. 261–264.

6. Лангазова В. В. Управлінський облік у регулюванні внутрішньогосподарських відносин у сільськогосподарських обслуговуючих кооперативах / В. В. Лангазова // Економіка АПК. – 2002. – № 8. – С. 115–119.

7. Погрібна О. П. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками запасів на агропромислових підприємствах / О. П. Погрібна // Вісник Таврійського агротехнологічного університету. – 2013. – № 6. – С. 186–192.

8. Ревизюк І. М. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками / І. М. Ревизюк // Економічні науки. – 2013. – № 10 (4). – С. 185–190.

References

1. Baran, S. V. (2004). "Creation of a decision support system based on economic-mathematical model of selecting suppliers of resources for mining enterprises", *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky*, 193, 1307–1316.

2. Plaksiyenko, V. Ya, Marmul', L. O. and Kamins'ka, T. H. (2014). *Bukhhalters'kyj oblik u vyrobnychykh ta ahroservisnykh kooperatyvakh* [Accounting for production cooperatives], ISBN, Kyiv, Ukraine.

3. Demchenko, Ya. M. and Prokhorova, V. M. (2014). "Ways to improve the payments to suppliers and contractors", *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalters'koho obliku, kontroliu i analizu*, 1, 96–108.

4. Kantsedal, N. A. (2004). "Adjusting the settlement of relations between subjects the agricultural sector", *Ekonomika i pidprijemnytstvo: Orhanizatsijno-metodolohichni aspekty obliku, finansiv, audytu ta analizu*, 1, 15–19.

5. Lanhazova, V. V. (2002). "The theoretical basis of accounting process in the agricultural service cooperatives", *Naukovyj visnyk NAU*, 51, 261–264.

6. Lanhazova, V. V. (2002). "Management accounts in the regulation of for internal relations in the agricultural service cooperatives", *Ekonomika APK*, 8, 115–119.

7. Pohribna, O. P. (2013). "The improvement of accounting of payments to suppliers of stocks at the agricultural enterprises", *Visnyk Tavrijs'koho ahrotekhnolohichnoho universytetu*, 6, 186–192.

8. Revyziuk, I. M (2013). "The improvement of accounting of payments to suppliers", *Ekonomichni nauky*, 10 (4), 185–190.

УПРАВЛЕНЧЕСКИЙ АСПЕКТ РАСЧЕТОВ С ПОСТАВЩИКАМИ И ПОДРЯДЧИКАМИ НА КООПЕРАТИВНЫХ НАЧАЛАХ

О. А. Одношечная

Аннотация. Развитие кооперативных отношений, как в нашей стране, так и за рубежом, приобретает все большую популярность.

Поскольку налаживание системы учета расчетов с поставщиками и подрядчиками в кооперативах является неотъемлемой составляющей их эффективной и бесперебойной деятельности, процесс исследования и усовершенствования данной сферы учета является актуальной темой, и нуждается в более глубоком изучении. Цель исследования заключается в анализе управленческих аспектов учета расчетов с поставщиками и подрядчиками на кооперативных началах, а также разработке рекомендаций по обеспечению повышения эффективности и оптимизации их осуществления.

Для решения поставленных задач в работе были использованы следующие методы: сравнение (при исследовании экономической сущности расчетов с поставщиками и подрядчиками) наблюдения (при исследовании управления кредиторской задолженностью) анализ (анализ современных тенденций управления кредиторской задолженностью в разрезе расчетов с поставщиками и подрядчиками и поиск путей их оптимизации).

Научная новизна исследования заключается в теоретическом обосновании и разработке практических рекомендаций по совершенствованию процесса учета расчетов с поставщиками и подрядчиками. Совершенствование управленческого аспекта расчетов с поставщиками и подрядчиками на основе кооперации позволит расширить перспективы их дальнейшего развития, как составляющей улучшения отечественной экономики.

Ключевые слова: управленческий аспект; поставщики; подрядчики; учет; кооператив; оптимизация; предприятие

ADMINISTRATIVE ASPECTS OF PAYMENTS TO SUPPLIERS AND CONTRACTORS ON A COOPERATIVE BASIS

O. A. Odnoshevnaya

Abstract. *The development of cooperative relations, both in our country and abroad are becoming increasingly popular. Since the establishment of the accounting system of calculations with suppliers and contractors in cooperatives is an integral component of their effective and smooth operation, the process of research and improvement of this sector accounting is a hot topic, and requires a more in-depth study. Goal is to analyze the management aspects of the account of calculations with suppliers and contractors on a cooperative basis and to develop recommendations for improving the efficiency and optimization of their implementation.*

To achieve the objectives in the following methods were used: a comparison (in the study of the economic substance of payments to suppliers and contractors) observation (if payable management study) analysis (analysis of current trends in management of accounts receivable in the context of payments to suppliers and contractors, and to find ways of optimization). The scientific novelty of the research is theoretical substantiation and development

of practical recommendations for improving the settlement accounting process with suppliers and contractors.

Improving the management aspects of payments to suppliers and contractors on the basis of cooperation will enhance the prospects for their further development, as a component to improve the national economy.

Keywords: *aspect of management; providers; contractors; accounting; cooperative; optimization; company*

УДК 334.012

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ВИРІШЕННЯМ СОЦІАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

Л. М. РЯБЕНКО, асистент кафедри статистики
та економічного аналізу
**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**
e-mail: SrIm2506@ukr.net

Анотація. У сучасних умовах господарювання для сільськогосподарських підприємств становлення соціально-відповідального бізнесу супроводжується набуттям конкурентних переваг: залученням висококваліфікованих працівників, формуванням інвестиційного авторитету компаній, прибутковістю і сталим розвитком. Обираючи шлях соціальної відповідальності, вони повинні визначити декілька пріоритетних напрямів розвитку, досягти в них максимальної ефективності і з набуттям досвіду розширити перелік заходів та сформуванню стратегію корпоративної соціальної відповідальності, що, у свою чергу, може стати ідеологією господарювання та сприятиме досягненню стійкого соціально-економічного розвитку.

Розглянуто теоретичні підходи до визначення категорії «соціальна відповідальність». Досліджено окремі аспекти соціальної відповідальності діяльності сільськогосподарських підприємств та її інтеграції в стратегію подолання системної кризи аграрного виробництва.

Дослідженням встановлено, що реалізація принципів соціальної відповідальності аграрного бізнесу та їх вплив на інноваційний розвиток галузі, повинна забезпечити гармонізацію всіх складових економічного потенціалу підприємства та акцентувати на соціальній відповідальності бізнесу як пріоритетного чинника становлення ефективної соціально орієнтованої ринкової економіки України. Відображення в стратегії підприємств нової сучасної парадигми розвитку економічних відносин агропромислової сфери повинне здійснюватися як результат синергетичної дії її елементів, у структурі якої домінують роль відіграє соціальна